

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	ભારતમાં ખેત મજૂરોની આર્થિક સ્થિતિ વિગતે સમજાવો. અથવા	(૧૪)
પ્રશ્ન-૧	ગ્રામિણ ઔદ્યોગિકરણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી ગ્રામિણ માળખામાં તેનું મહત્વ ચર્ચો.	
પ્રશ્ન-૨	ગ્રામ્ય ધિરાણમાં સહકારી ક્ષેત્રનો ફાળો વિગતે સમજાવો. અથવા	(૧૪)
પ્રશ્ન-૨	ગ્રામિણ ધિરાણક્ષેત્રે નાબાર્ડની ભૂમિકા ચર્ચો.	
પ્રશ્ન-૩	કૃષિ બજારની ખામીઓ જણાવી તેને દૂર કરવાના ઉપાયો સમજાવો. અથવા	(૧૪)
પ્રશ્ન-૩	કૃષિ ભાવનીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. અથવા	
પ્રશ્ન-૪	કૃષિ પેદાશોનું વિદેશ વ્યાપારમાં મહત્વ સમજાવો.	(૧૪)
પ્રશ્ન-૪	વિશ્વ વ્યાપાર સંગઠનની ભારતના કૃષિક્ષેત્ર પરની અસરો સમજાવો. અથવા	
પ્રશ્ન-૫	ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧) રાષ્ટ્રીય ગ્રામ રોજગાર કાર્યક્રમની ચર્ચા કરો. (૨) ગ્રામિણ ધિરાણના પડકારો ચર્ચો. (૩) અન્ન સલામતી (૪) વિશ્વ અન્નસહાય વિશે નોંધ લખો.	(૧૪)

ENGLISH VERSION

Que-1	Explain the economic condition of agricultural labour in India. OR	(14)
Que-1	Give the meaning of rural industrialization and explain the importance of Agro-industries in rural structure.	
Que-2	Explain the role of co-operative sector in rural finance in detail. OR	(14)
Que-2	Discuss the role of "NABARD" in rural finance.	
Que-3	Explain the limitations of agricultural marketing and its remedies. OR	(14)
Que-3	Evaluate Agricultural Price Policy.	
Que-4	Explain the importance of agricultural product in foreign trade. OR	(14)
Que-4	Explain the effects of WTO on Indian agricultural sector.	
Que-5	Write short notes. (any two) (1) Discuss the national rural employment program. (2) Discuss the challenges of rural finance. (3) Food-security. (4) Write short note on "World Food Assistance".	(14)